

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

Правительство Республики Ингушетия

ГБОУ "СОШ №8 г.Назрань "

РАССМОТРЕНО

Руководитель ШМО

СОГЛАСОВАНО

Зам. директора по УР

УТВЕРЖДЕНО

Директор

Агиева З.Б.
Протокол №1
от «24» 08 2023 г.

Бокова М.А.
Протокол №1
от «25» 08 2023 г.

Азиева Р.М.
Приказ №254
от «28» 08 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Ингушский язык»

для обучающихся 3 класса

Назрань 2023

23. Федеральная рабочая программа по учебному предмету «Родной (ингушский) язык».

23.1. Федеральная рабочая программа по учебному предмету «Родной (ингушский) язык» (предметная область «Родной язык и литературное чтение на родном языке») (далее соответственно - программа по родному (ингушскому) языку, родной (ингушский) язык, ингушский язык) разработана для обучающихся, владеющих родным (ингушским) языком, и включает пояснительную записку, содержание обучения, планируемые результаты освоения программы по родному (ингушскому) языку.

23.2. Пояснительная записка отражает общие цели изучения родного (ингушского) языка, место в структуре учебного плана, а также подходы к отбору содержания, к определению планируемых результатов.

23.3. Содержание обучения раскрывает содержательные линии, которые предлагаются для обязательного изучения в каждом классе на уровне начального общего образования.

23.4. Планируемые результаты освоения программы по родному (ингушскому) языку включают личностные, метапредметные результаты за весь период обучения на уровне начального общего образования, а также предметные достижения обучающегося за каждый год обучения.

23.5. Пояснительная записка.

23.5.1. Программа по родному (ингушскому) языку разработана с целью оказания методической помощи учителю в создании рабочей программы по учебному предмету.

После изучения основ грамоты начинается отдельное изучение предметов «Родной (ингушский) язык» и «Литературное чтение на родном (ингушском) языке».

В процессе знакомства со структурными единицами ингушского языка, обучающиеся осознают их роль и функции, а также связи и отношения, существующие в системе ингушского языка и в речи. Усвоение морфологической и синтаксической структуры языка, правил строения слова и предложения, графической формы букв осуществляется на основе формирования символическо-моделирующих учебных действий с языковыми единицами.

Формирование у обучающихся представления о лексике ингушского языка способствует развитию понимания материальной природы языкового знака (слова как единства звучания и значения).

Важная роль отводится ознакомлению с понятиями из области словообразования, морфологии и синтаксиса. Освоение грамматических понятий на начальном уровне общего образования способствует речевому развитию обучающихся.

Программа по родному (ингушскому) языку предусматривает изучение орфографии и пунктуации на основе формирования универсальных учебных действий. Формирование умений находить орфограммы, различать их типы, соотносить с определенными правилами, осуществлять

Дакхсетора каъхат.

Программа оттаяй 3 класса г1алг1ай мотт хьехара долча книжкага хьежжа. Книжка чулоацам оттабаьраш: Гагиев К.А., Котиева Н.Д., Оздоев Т.А. книжка тоа а даь д1азлаг1а 2013 шера Магас г1алара «Сердало» яхача издательство-184 оаг1ув.

Г1алг1ай метто, эрсий метто санна, метта 1илман дакъа а ший ма1анна а йоккха моттиг д1алоац. Цун дешарца а кхетамца а бераш кхедара доккха практически ма1ан да. Наьна метто юкъелоац дешархой патриотизма а, кхыча къамашца 1имерза а, эзди а хилара уйлашца кхетадеш кхедара маьхала таронаш.

Школе наьна мотт 1омабара керттера 1алошонаш я дешар дика ховш дешархой кийчбар, багах деча, йоазон а къамаьлах а кхоачам болаш, пайда эца ховш уж кийчбар. Программа ФГОСаца ювзаяь я. Из лаьрх1а я к1ира 3 сахьат г1алаг1ай мотт хьехаш йолча учебни планаца кхоачашье. Шера 102 сахьат хул.

Программа лерх1амаш да:

-дешархошта шоай наьна мотт безалургболча тайпара дешара болх дика оттабе;

- орфографехи, пунктуацехи, морфологехи, фонетикахи кхетам бала;

-метта 1илам 1омаде, г1алг1ай меттах бола кхетам шербар, к1оаргбар;

- г1алат ца деш йоазув де, сочинени, изложени язье бераш 1омаде;

-дешара кхетам лакхбе, 1омадаь ховр нийса д1аязде, ший уйлаш, шийна хетар, ховр дешархочо нийса д1аяздергдолаш говзал кхейр.

Программа чулоацам шера ба. Укх юкъе я фонетика, графика, йоазув, дешар, орфоэпи, орфографи, деша оттам. Урока чулоацама юкъе, тар ма лу , дешара а воспитательни лоарх1ам бола материалаш яхийтай. Уж дукхаг1ьяраш г1алг1ай багахбувцама юкъера, художественни произведенеш т1ара я. Книжка курс кхаь разделах латт: шоллаг1ча классе дийшар кердааккхар (оазаш, алапаш, предложени, керттера, керттерза маьженаш), деша оттам, къамаьла доакьош.

Грамматика хьаькъехьа кхоачаш де деза декхараш:

1) оазех, алапех кхетам балар; 5) двзаденна къамаьл шаьрдар.

2) орфографически минимум лакхьяр; 6) кхоллама балхаш увттаде 1омабалар.

3) предложени керттера маьженаш йовзийтар;

Урока номер	Урока темаш	Ха		Слахьаташ	
	1 четверть. Шоллаг1ча классе дийшар кердадаккхар.	План	Факт		
1	Мукъеи мукъазеи оазаш-алапаш.	.	.	1	Шоллаг1ча классе 1омодаър кердадаккхар.
2	Дешдакъя.			1	Дешдакъя бокъонаш 1омаяр.
3	Доккха алап.			1	Доккхий алапаш маца язду дувцар.
4	Шола мукъаза оазаш-алапаш.			1	Шола мукъаза алапаш яздар бокъонаш хар.
5	Шолха алапаш.			1	Шолха алапаш нийса яздар.
6	Шола-шолха алапаш.			1	Шола-шолха алапаш нийса яздар а уж нийса д1аалар.
7	Йиш хоадора хъарак.			1	Йиш хоадо хъракаш нийса язъяр.Мотт шаъра бувцар.
8	Диктант.			1	Диктанта кийчо яр.
9	Г1алаташцара болх. Къоастора хъаракаш.			1	Г1алаташцара болх бар.Бокъонаш ювцар.
10.	Къоастора хъаракаш нийса яздар.			1	Къоастора хъракаш язъяра бокъонаш 1омаяр.
11-13	Й1аъхеи лоацеи мукъа оазаш.			3	Мукъа оазаш хувцаялар,дош хувцадалара бокъонаш 1омаяр.
14	Шекон мукъа оазаш.			1	Шекон мукъа оазаш нийса хълаха хар.Бокъо 1омаяр.
15	Дешт1ехъенаш.			1	Дешт1ехъенаш язъяра бокъонаш.
16	Дешт1ехъенаш дешашца нийса язъяр.			1	Дешт1ехъенаш нийса язъяра бокъонаш.
17	Сочинени.			1	Сочинени язъе кийча балар.
18	Г1алаташцара болх. Гаргара дешаш.			1	Г1алаташцара болх бар.Бокъонаш ювцар.
19	Х1амай белгалоний, дер гойтача дешай ц1ераш.			1	Къамаъла кертера маъженаш кердаяхар.
20	Фу ду? Фу даъд? яхача хаттарашта жоп лу дешаш.			1	Хаттарашта жоп нийса далар хар.
21	Мишта? Малаг1а? Хъан? Сен? яхача хаттарашта жоп лу дешаш.			1	Хаттарашта жоп луш дола дешаш предложене чу лаха 1омабалар.
22	Х1амай, белгалоний дер гойтача дешай ц1ераш.			1	Бокъонаш 1омая хъаювцар,уж шаъра яр.
23	Диктант.			1	Диктант язде кийча балар.
24	Г1алаташцара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г1алаташцара болх.Еррига бокъонаш кердаяхар.

25	Предложени.			1	Предложени цун белгалонаш ювцар.
26	Предложени чакхйоалача сецара хъаракаш.			1	Предложени чакхйоалаш цунга хъжжа хъарак оттаъяр «!?.»
27	Дувцареи, хаттареи, айдареи предложенеш.			1	Предложени тайпаш хар.
28	Хаттара предложенеш.			1	Хаттара предложени ювцар.
29	Айдара предложенеш.			1	Айдара предложени ювцар.
30	Подлежащи.			1	Къамаъла маъженаш цар белгалонаш хар.
31	Подлежащи хъалехаш упражненеш яр.			1	Подлежщи нийса лаха хар.
32	Сказуеми.			1	Сказуеми бокъонаш 1омаяр.
33	Подлежащи сказуеми хъалехаш упражненеш яр.			1	Къамаъла доакъош нийса лаха хар.
34	Карардар.			1	Бокъонаш 1омая ,из лаха хар.
35	Изложени.			1	Изложени язъе кийчо яр.
36	Г!алаташцара болх. Подлежащи, сказуеми, карардар.			1	Г!алаташцара болх хъабар.Бокъонаш хъаювцар.
37	Кертера маъженаш.			1	Кертере маъженаш нийса лаха хар.
38	Предложене кертерза маъженаш.			1	Кертера маъжений бокъонаш шаъра ювца хар.
39-40	Предложенена юкъерча дешай бувзам.			2	Дешай бувзам нийса тахкар.Шийна ховр ц!енача меттаца хъадувцар.
41	Диктант.			1	Диктант язде кийчо яр.
42	Г!алаташцара болх. 1омадаър ч!оаг!дар.			1	Г!алаташ тахкар ,царна анализ яр.1омадаър кердадаккхар.
	Деша оттам.				
43	Деша оттам. Цхъа овла бола дешаш.			1	Деша оттам бовзийтар.Цхъа овла бола дешаш лаха хар.
44	Деша овла.			1	Гаргара дешаш лаха хар,овла къоастабе хар.
45-46	Деша чаккхе.			2	Чаккхенаш нийса язъе 1омабалар.
47	Диктант.			1	Диктанта кийчо яр.
48	Г!алаташцара болх. Деша чаккхе хувцар.			1	Г!алаташ тоадар.Деша чаккхенаш язъе хар.
49	Дешхъалхе.			1	Дешхъалхе. Бокъонаш керда яхар

50	Дешхьалхе дешашца нийса язъяр.			1	Дешхьалхе дешашца нийса язъера бокъонаш 1омаяр
51	Суффикс.			1	Суффикс нийса лаха хар.
52	Суффиксай новкъосталца керда дешаш хьадар.			1	Керда дешаш хьакхоллаш суффиксаш т1тохар
53	Деша оттам. Кердадаккхар.			1	Деша оттам нийса лаха хар
54-55	Зовнеи кьореи мукъаза оазаш дош кхоачалуча.			2	Оазаж хувца луш цар бокъонаш 1омаяр
56	Сочинени.			1	Сочинени план оттаяр, из язъер
57	Г1алаташцара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г1алаташ тоадар. 1омадаър кердадаккхар
58	Шийна лаларча мукъазача оазашца увш йола мукъаза оаз «1».			1	«1» яха алап дешашца нийса яздар.Оазаш нийса д1аала хар.
59	Йовш йола –р, -рг яха мукъаза оазаш.			1	Йовш йола оазаш нийса язъера 1омабалар.Бокъонаш 1омаяр.
60	Диктант.			1	Диктант язде кийча балар.
61	Г1алаташцара болх. Деша оттам.			1	Г1алаташ тоадар.Деша оттам лаха хар.
	Къамаъла доакъош.				
62	Къамаъла доакъош. Юкъара кхетам.			1	Къамаъла доакъош кердадахар.Бокъонаш шаъръяр.
63	Изложени.			1	Изложени план язъяр.Цун кийчо яр.
64	Г1алаташцара болх. Къамаъла доакъош			1	Г1алаташ дашхар.Бокъонаш ювцар.Лаха хар.
	Ц1ердош.				
65-66	Ц1ердош.Юкъара кхетам.			2	Ц1ердешай юкъара кхетам совбаккхар.
67	Ц1ердешай таърахъашца хувцадалар.			1	Ц1ердешай таърахъаш нийса къоастаде хар.
68	Диктант.			1	Диктант яздар.Бокъонаш ювцар.
69	Г1алаташцара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г1алаташ тоадар.1омадаър дашхар
70-71	Ц1ердешаш таърахъашца хувцадалар.			2	Ц1ердешай таърахъаш дувцар.
72	Ц1ердешай классаш.			1	Ц1ердешай классаш къоастаяр.
73	Нах белгалбеча ц1ердешай классаш.			1	Ц1ердешай классаш нах мишта белгалбу.

74	Кхыйола хIамаш белгалъеча цIердешай классаш.			1	Кхыйола хIамаш мишта белгаю.
75-76	Кхыча дешашца дувзадаларах цIердешаш хувцадалар.			2	ЦIердешаш мишта хувцалу, цар бокъонаш.
77	Диктант.			1	Диктант яздар.
78	ГIалаташцара болх. Iомадаър чIоагIдар.			1	ГIалаташцара болх бар. Iомадаър кердадаккхар.
79	Кхыча дешашца дувзадаларах цIердешаш хувцадалар.			1	ЦIердешай хувцадалара бокъонаш Iомаяр.
	Белгалдош.				
80	Белгалдош. Юкъара кхетам.			1	Белгалдош, цун кхетам .
81	Белгалдешай цIердешашцара бувзам.			1	Белгалдешай бувзам мишта хул Iомабар.
82-83	ЛоIамеи лоIамзеи белгалдешаш			2	Белгалдешай тайпаш Iомадар. Бокъонаш Iомаяр.
84	Сочинени «БIаьсти».			1	Счинени план язъяр.
85	ГIалаташцара болх. ЛоIаме белгалдешаш хьахилар.			1	ГIалаташ тоадар. ЛоIаме белгалдешай формаш хар.
86-87	Белгалдешаш классашца хувцадалар.			2	Белгалдешай классаш Iомаяр, уж лаха хар.
88	Диктант.			1	Бокъонаш ювцар. Диктант яздар.
89	ГIалаташцара болх. Белгалдешаш таьрахъашца хувцадалар.			1	ГIалаташ тоадар. Белгалдешай таьрахъаш хьадувцар.
90	Белгалдош. Кердадаккхар.			1	Белгалдешай хаттара жоп дала хар. Бокъонаш Iомаяр.
	Хандош.				
91	Хандош. Юкъара кхетам.			1	Хандеша хаттараш дувцар. Хандош лаха хар.
92	Хандош ханашца хувцадалар.			1	Хандеша ханаш Iомаяр. Уж лаха Iомабалар.
93	Йола ха.			1	Йола ха цун хаттар дувцар.
94-95	Хандеша яха ха.			2	Яха ха цун балгало ювцар.
96	Хандеша йоагIа ха.			1	ЙоагIа ха Iомаяр. Хаттара жоп далар.
97-98	Хандеша йолеи, яхаи, йоагIеи ханаш.			2	Еррига ханаш кердаяхар. Бокъонаш Iомаяр.
99	Диктант.			1	Диктант яздар.
100	ГIалаташцара болх. Хандош			1	ГIалаташтIара болх бар. Хандош дувцар.

	кердадаккхар.				
	Дерригача шера 1омадаър кердадаккхар.				
101	Шола, шола-шолха алапаш.			1	Шола а шола-шолха а алапаш нийса яздар.
102	Дош сехьадаккхар.			1	Дош нийса сехьадаккха 1омабалар.